

SASNAVOS AERODROMO SKRYDŽIŲ INSTRUKCIJA

**Vilnius
2019**

SUDERINTA:

Transporto kompetencijų agentūros
Aerodromų skyriaus vadovas

Arūnas Stankevičius

2019 m. ____ liepos ____ _25_ d.

TVIRTINU:

Marijampolės aeroklubo viršininkas

Alvydas Danilaitis

2019 m. ____ liepos ____ _18_ d.

SASNAVOS AERODROMO SKRYDŽIŲ INSTRUKCIJA

1 SKYRIUS. BENDROSIOS NUOSTATOS

1.1. Sasnavos aerodromą pagal panaudą valdo Marijampolės aeroklubas.

1.2. Už Sasnavos aerodromo naudojimą ir priežiūrą atsako aeroklubo viršininkas arba jo įsakymu paskirtas atsakingas asmuo.

1.3. Aerodromu gali naudotis ir kitos įstatymų nustatyta tvarka įregistruotos aviacijos organizacijos ar fiziniai asmenys, vadovaudamiesi šios instrukcijos reikalavimais, kitais Lietuvos Respublikos teisės aktais bei turintys aerodromo savininko ar jo įgalioto asmens leidimą.

1.4. Atsakingi asmenys už:

1.4.1. orlaivių skrydžių saugą - orlaivių vadai;

1.4.2. skrydžių organizavimą - viršininko įsakymu paskirtas atsakingas asmuo arba aerodromo naudotojas (toliau - atsakingas asmuo).

1.5. Už teisingos informacijos apie aerodromą pateikimą Transporto kompetencijų agentūrai ir VĮ „Oro navigacija“ informaciniuose leidiniuose, Marijampolės aeroklubo internetiniame puslapyje www.marizone.lt, atsakingas Marijampolės aeroklubo viršininkas arba jo paskirtas atsakingas asmuo.

2 SKYRIUS. AERODROMO DUOMENYS

2.1. Aerodromas yra 0.5 km į šiaurės vakarus nuo Sasnavos gyvenvietės.

Adresas: Sasnavos aerodromas

Kuzų k. 6, Sasnavos seniūnija

LT-69481 Marijampolės savivaldybė

Viršininkas - Alvydas Danilaitis, mob. tel. +370 687 32 143; tel./faks. +370 343 28 778

Atsakingas asmuo už informacijos pateikimą Alvydas. Danilaitis, mob. tel. +370 687 32 143

2.2. Aerodromo kontrolės taško (AKT) geografinės koordinatės pagal WGS-84 sistemą:

2.2.1. 54°39'52" šiaurės platumos;

2.2.2. 023°27'19" rytų ilgumos.

2.3. AKT aukštis virš jūros lygio $H_{\text{aer}} = +230$ pėdų (+70 m).

2.4. Magnetinis nuokrypis +7°E (2015).

2.5. Aerodromo charakteristikos:

2.5.1. Aerodromas yra gruntinis, jo laukas yra netaisyklingo daugiakampio formos (1 priedas), užimantis 85 ha žemės teritoriją;

2.5.2. Maksimali leistina aerodrome naudojamo orlaivio masė - 5700 kg;

2.5.3. Aerodrome yra du gruntiniai kilimo ir tūpimo takai (toliau - KTT):

magnetinis kursas MK 066° - 246°, matmenys (ilgis x plotis) - 790 m x 40 m,

magnetinis kursas MK 164° - 344°, matmenys (ilgis x plotis) - 700 m x 50 m;

2.6. Gruntiniai KTT paženklinėti vadovaujantis Lietuvos Respublikos civilinių aerodromų projektavimo, statybos ir naudojimo specialiaisiais reikalavimais bei Trumpojo kilimo ir tūpimo civilinių aerodromų projektavimo, statybos ir naudojimo specialiaisiais reikalavimais.

2.7. Orlaivių stovėjimo aikštelė yra pažymėta 1 priede. Orlaivių stovėjimo aikštelės (matmenys ir charakteristika): aikštelė (80 m x 80 m) yra pietinėje aerodromo dalyje. Stovėjimo aikštelių ribos - neženklintos. Danga - gruntas, maksimali leistina orlaivio masė - 5700 kg.

2.8. Aerodromo pastatų, statinių ir kitų elementų išdėstymas nurodytas 1 priede.

3 SKYRIUS. BENDROSIOS AVIACIJOS ORLAIVIŲ IR AERODROMŲ AVIACIJOS SAUGUMO REIKALAVIMAI (AIC 013/2020)

3.1. Bendrosios aviacijos orlaivių savininkai ar naudotojai stovinčio orlaivio išorines duris turi laikyti užrakintas arba užplombuotas, išskyrus tuos atvejus, kai jie laikomi užrakinti angare.

3.2. Prie vietų (angarų, lauko aikštelių), kuriuose yra laikomi orlaiviai, įrengti informacinius ženklus, įspėjančius asmenis apie atsakomybę už neteisėtą patekimą į orlaivį ar orlaivio naudojimą.

3.3. Tikrinti aerodromo teritorijoje esančius orlaivius ir nustatyti, ar nėra požymių, kad į orlaivius buvo mėginta nesankcionuotai patekti, bei ar jie laikomi užrakinti/užplombuoti (tais atvejais, kai orlaiviai laikomi angare, ar angaras laikomas užrakintas); patikrinimo rezultatus fiksuoti patikrinimo žurnaluose.

3.4. Esant tam tikroms aplinkybėms, pavyzdžiui, vykstant renginiams netoliese ar aerodromo teritorijoje, sustiprinti aerodromo priežiūrą.

3.5. Bendradarbiauti su vietos teisėsaugos institucijomis, gaunant informaciją apie įtartinus veiksmus, kurie gali kelti grėsmę; remiantis gauta informacija vykdyti neformalų saugumo vertinimą.

4 SKYRIUS. AERODROMO ORO ERDVĖ

4.1. Sasnavos aerodromo oro erdvė (toliau ATZ) yra Vilniaus skrydžių informacijos regione, Kauno skrydžių informacijos paslaugų (FIS) sektoriuje, kurios:

4.1.1. vertikalios ribos nustatytos nuo žemės paviršiaus iki 2500 pėdų (762 m) virš vidutinio jūros lygio (2 priedas);

4.1.2. Horizontalios ribos: 3 jūrmylių (5,6 km) spindulio ratas nuo AKT.

4.2. Sasnavos ATZ atitinka Privalomosios radijo ryšio oro erdvės (toliau - RMZ) reikalavimams (Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 923/2012, SERA. 6005, p.1a).

4.3. Sasnavos ATZ yra 4 pagrindinės zonos: 1 (šiaurinė), 2 (rytinė), 3 (pietinė) ir 4 (vakarinė), (3 priedas).

4.4. Aerodromo kliūtys nurodytos aerodromo apsaugos zonos kliūčių schemeje (4 priedas).

5 SKYRIUS. SKRYDŽIŲ VYKDYMAS

5.1. Visi skrydžiai Sasnavos ATZ turi būti vykdomi pagal RMZ reikalavimus: prieš įskridimą į RMZ pilotas privalo nustatyti radijo ryšį, pranešti orlaivio šaukinį ir tipą, savo vietą, aukštį, skrydžio tikslą ir kitą skrydžių saugos svarbią informaciją (Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 923/2012, SERA. 6005, p.2a).

5.2. Jei orlaivyje neįrengta radijo įranga, aerodromo RMZ naudotis leidžiama iš anksto tai suderinus su Sasnavos aeroklubo viršininku.

5.3. Visi skrydžiai Sasnavos ATZ turi būti vykdomi pagal aerodromo slėgį (QFE).

5.4. Skrydžiai gali būti vykdomi tik dienos metu pagal vizualiųjų skrydžių taisykles (VST).

5.5. Skraidant aerodrome skraidyklėmis ir parasparniais naudojamas dešinysis skrydžių ratas, kuriame skrydžio aukštis yra 600 pėdų pagal QFE (5 priedas).

5.6. Skraidant aerodrome lėktuvais ir sraigtasparniais, naudojamas kairysis skrydžių ratas, kuriame skrydžio aukštis yra 900 pėdų pagal QFE (5 priedas).

5.7. Paleidžiant variklius, kylant, tūpiant ir statant orlaivį į stovėjimo aikštelę, įgula turi įvertinti vėją (greitį, kryptį), atsižvelgiant į orlaivio charakteristikas.

5.8. Orlaivių riedėjimas į parengiamojo starto vietą ar iš KTT yra vykdomas paženklintais riedėjimo takais.

5.9. Orlaivis (toliau - OL) gali užimti KTT tik įsitikinęs, kad KTT yra laisvas ir planuojamas kilimas nesutrukdys išlaikyti saugų intervalą tarp orlaivių.

5.10. Lėktuvai ir sraigtasparniai, kad nutūptų, turi 900 pėdų aukštyje (pagal QFE) netrukdydami kitiems OL ir išlaikydami saugų intervalą tarp jų įskristi į trečiąjį kairiojo rato posūkį (pagal savo pasirinktą arba kitų OL jau naudojamą KTT) ir atlikti artėjimo tūpti procedūrą (pagal orlaivio Skrydžių vykdymo vadovą).

5.11. Sklandytuvai, motoskraidyklės ir motoparasparniai, kad nutūptų, turi 600 pėdų aukštyje (pagal QFE) netrukdydami kitiems orlaiviams ir išlaikydami saugų intervalą tarp jų įskristi į trečiąjį dešiniojo rato posūkį (pagal pasirinktą arba kitų OL jau naudojamą gruntinį KTT) ir atlikti artėjimo tūpti procedūrą (pagal orlaivio skrydžių vykdymo vadovą).

5.12. Sklandytuvai tūpia į aerodromo lauke ženklais pažymėtus vartus.

5.13. Visi aerodromo oro eismo zonoje vykdomi akrobatiniai skrydžiai yra stebimi tik skrydžių koordinatoriaus ir palaikomas abipusis radijo ryšys. Skrydžių koordinatorius turi teisę duoti nurodymus orlaivio įgulai atliekančiai akrobatinį skrydį.

5.14. Skrydžiai aerodromo zonose vykdomi tik šiais atvejais:

5.14.1. kai OL yra apskraidomas po techninės priežiūros darbų;

5.14.2. kai organizuojamos akrobatinio skraidymo varžybos arba pasirengimas joms;

5.14.3. kai vykdomas parašiutininkų išmetimas;

5.14.4. kai organizuojamos aviacijos šventės arba pasirengimas joms.

5.15. Siekdamas užtikrinti skrydžių saugą Sasnavos aerodromo oro eismo zonoje, orlaivio vadas, privalo teikti informaciją apie save kitoms įguloms.

5.16. Orlaivio vadas esantis aerodromo erdvėje ar ketinantis įskristi (išskristi) į (iš) aerodromo oro erdvę privalo teikti informaciją šiose vietose:

5.16.1. prieš riedėjimą į parengiamąjį startą - nurodyti savo orlaivio pradinę vietą aerodrome;

5.16.2. prieš KTT užėmimą kilti - nurodyti parengtinio starto liniją, prie kurios stovi OL, taip pat KTT MK ir planuojamo skrydžio pobūdį;

5.16.3. prieš kilimą - nurodyti KTT magnetinį kursą ir planus pakilus;

5.16.4. išskrendant iš skrydžių rato - nurodyti rato vietą, aukštį (pagal QFE), išskridimo MK ir išskridimo iš rato tikslą (į zoną, į maršrutą ar į kitą aerodromą);

5.15.5. įskrendant į ATZ - pranešti apie darbo pradžią joje bei planuojamą naudoti aukščių diapazoną pagal QFE;

5.16.6. prieš keičiant naudojamo aukščio diapazoną zonoje - nurodyti naują diapazoną pagal QFE;

5.16.7. baigus darbą zonoje - nurodyti turimą aukštį pagal QFE ir planuojamo įskridimo į skrydžių ratą vietą pagal naudojamą KTT;

5.16.8. kertant aerodromo oro erdvės ribą – nurodyti vietą, aukštį pagal QFE ir MK;

5.16.9. prieš radijo dažnio pakeitimą - informuoti apie kitą dažnį;

5.16.10. prieš įskrendant į skrydžių ratą - nurodyti planuojamą rato vietą ir aukštį pagal QFE;

5.16.11. įskrendant į skrydžių ratą - nurodyti skrydžių rato vietą ir aukštį pagal QFE;

5.16.12. įskrendant į pasirinkto KTT dešiniojo ar kairiojo rato trečiąjį posūkį - pranešti apie sprendimą vykdyti artėjimo tūpti procedūrą ar kitą manevrą;

5.16.13. tūptinėje - pranešti apie ketinimą tūpti visiškai sustojant arba tūpimą "konvejeriu";

5.16.14. nutūpus informuoti apie KTT atlaisvinimą, jeigu tūptinėje yra kitų OL;

5.16.15. tūptinėje arba nutūpus nedelsiant informuoti kitus orlaivius apie savo plano tūpti visiškai sustojant pakeitimą į tūpimą "konvejeriu" arba priimtą sprendimą nutraukti tūpimo procedūrą ir vykdyti pakartotinį artėjimą tūpti;

5.16.16. kiekviename etape - apie sprendimą keisti savo prieš tai skelbtus planus, prašomos kito orlaivio informacijos, nesaugios, pavojingos ar avarinės situacijos atveju, kad būtų išvengta avarijos arba užtikrinti OL pirmenybę prašymui tūpti;

5.16.17. 3 min. prieš įskrendant į ATZ - nurodyti savo MK, vietą ir aukštį pagal QFE bei informuoti apie savo atskridimo tikslą (kirsti oro erdvę, nutūpti ar kita);

5.16.18. įskrendant į ATZ erdvę (kertant aerodromo erdvės ribą) - nurodyti įskridimo vietą ir aukštį pagal QFE bei tolesnius planus;

5.17. Kai aerodrome nėra galimybės saugiai atlikti artėjimo procedūros ir nutūpti, įgula turi skristi į atsarginį aerodromą arba lauko aikštelę pasirinktą iš oro (5 priedas).

5.18. Rekomendacijos orlaivio įguloms, atskrendantiems į Sasnavos aerodromą:

5.18.1. klausytis radijo ryšio 120.350 MHz dažniu, siekiant nustatyti, kiek orlaivių skraido, kokias užduotis jie vykdo, kur ir kokiuose aukščiuose jie yra;

5.18.2. įskridus į ATZ, pirma užimti laukimo zoną, ir tik po to planuoti įskridimą į aerodromo skrydžių ratą;

5.18.3. tiksliai vykdyti 5.16 punkto reikalavimus.

6 SKYRIUS. SKRYDŽIŲ ORGANIZAVIMAS IR APRŪPINIMAS

6.1. Periodiškai arba nuolat skraidyti Sasnavos ATZ gali tik tie orlaiviai, kurių naudotojai ar savininkai turi rašytinį aerodromo administracijos leidimą arba naudotojo sutartį.

6.2. Vienkartinis leidimas atskristi ar išskristi iš Sasnavos ATZ laikomas duotu, jeigu yra įvykdyti šie reikalavimai:

6.2.1. orlaivio vadas (toliau - OV) gerai susipažino su informacija apie aerodromą, kuri paskelbta paskelbta informaciniame rinkinyje vizualiems skrydžiams (AIP VFR) ir NOTAM;

6.2.2. OV tinkamai susipažino su aerodromo skrydžių instrukcija, kuri yra paskelbta internetiniame puslapyje www.marizone.lt;

6.2.3. įskristi į ATZ ir tūpti jame galima tik turint OL radijo ryšio stotį.

6.2.4. jei orlaivio vadas likus 3 min. iki įskridimo į Sasnavos ATZ 120.350 MHz dažniu pranešė apie savo planus įskristi į Sasnavos ATZ.

6.3. OV arba jam atstovaujantis asmuo, organizuodamas skraidymus Sasnavos aerodrome arba norėdamas išskristi, privalo:

6.3.1. gauti informaciją apie aerodromo tinkamumą skrydžiams, ar nėra skelbiamų apribojimų telefonu (8 687) 32 143 (aeroklubo viršininkas arba atsakingas asmuo) arba internetiniame puslapyje: www.marizone.lt;

6.3.2. vizualiai nustatyti horizontalų matomumą pagal matomų objektų orientyrus, kurių nuotolis iki stebėjimo taško žinomas ir nustatytas (7 priedas);

6.3.3. vizualiai ir prietaisais įvertinti kitas faktines meteorologines sąlygas (vėjo greitį, jo kryptį, debesų pado aukštį, temperatūrą, aerodromo slėgį), arba gauti meteorologinę informaciją ir prognozę artimiausioje meteorologijos tarnyboje, arba Lietuvos hidrometeorologijos tarnybos Prognozių ir perspėjimų skyriaus Aviacinių prognozių poskyryje, tel. +370 706 94 798 faks. +370 5 216 6819;

6.3.4. įvertinti ornitologinę situaciją aerodrome.

6.4. Atsakingas už skrydžių organizavimą asmuo privalo užtikrinti, kad:

6.4.1. jo darbo vietoje, kai skraidoma, būtų įjungtas pagrindinis radijo stoties 122.000 MHz dažnis;

6.4.2. būtų apžiūrėtas ir įvertintas aerodromo tinkamumas skraidyti ir padarytas išvadų įrašas aerodromo priežiūros žurnale;

6.4.3. įsitikinti kad naudojamas KTT pažymėtas tępimo krypties ženklu;

6.4.4. įguloms būtų pateikta informacija apie aerodromo parengtį skrydžiams.

6.5. Vykdamas Sasnavos aerodrome mokomuosius, akrobatinius ir mokomuosius skrydžius, parašiutininkų išmetimą bei vykstant aviacijos sporto varžyboms ir aviacijos šventėms skiriamas skrydžių koordinatorius.

6.6. Skrydžių koordinatoriaus pagrindinė funkcija yra:

6.6.1. stebėti aerodrome ir jo erdvėje judančius OL;

6.6.2. vizualiai kontroliuoti tūpiančių OL važiuoklių padėtį;

6.6.3. perspėti orlaivių įgulas, kad būtų išvengta incidentų, pavojingų suartėjimų arba radijo ryšio nesupratimo.

6.7. Skrydžių koordinatorius(-iai) skiriamas(-mi) Marijampolės aeroklubo viršininko įsakymu.

6.8. Skrydžių koordinatorius turi pasirašytinai susipažinti su savo pareigybine instrukcija.

7 SKYRIUS. ORO ERDVĖ IR ORO EISMO PASLAUGOS

7.1. Sasnavos aerodrome skrydžių informacijos paslaugos neteikiamos.

7.2. Orlaivio įgulos, skraidančios Sasnavos ATZ, privalo teikti informaciją apie save pagal 5.16 p. reikalavimus.

7.3. Sasnavos aerodromo šaukinys yra SASNAVA RADIO; aerodromo oro eismo zonoje naudojamo radijo ryšio dažnis – 120.350 MHz.

7.4. Visi pokalbiai 120.350 MHz radijo dažniu yra įrašomi į skaitmeninę laikmeną ir saugomi 30 parų, o įvykus aviacijos įvykiui, saugomi iki tyrimo pabaigos.

7.5. Skrydžiai Vilniaus skrydžių informacijos regione, Kauno FIS sektoriuje nuo žemės lygio iki 95 skrydžio lygio turi būti vykdomi pagal G klasės oro erdvės klasifikacijos nustatytas sąlygas ir reikalavimus (Lietuvos Respublikos oro navigacijos informacinis rinkinys/AIP ENR 1.4 skyrius).

7.6. Skrydžiai Kauno aerodromo skrydžių valdymo rajone turi būti vykdomi pagal C klasės oro erdvės klasifikacijos nustatytas sąlygas ir reikalavimus (Lietuvos Respublikos oro navigacijos informacinis rinkinys / AIP ENR 1.4 skyrius).

7.7. Kauno oro eismo informacijos punkto šaukinys yra KAUNAS INFORMACIJA, radijo ryšio dažnis - 124.605 MHz.

7.8. Kauno prieigos skrydžių valdymo punkto šaukinys yra KAUNAS BOKŠTAS, radijo ryšio kanalas - 124.205.

7.9. Skrydžiai Vilniaus skrydžių valdymo regione aukščiau 95 skrydžio lygio turi būti vykdomi pagal C klasės oro erdvės klasifikacijos nustatytas sąlygas ir reikalavimus (Lietuvos Respublikos oro navigacijos informacinis rinkinys/AIP ENR 1.4 skyrius). Vilniaus regiono skrydžių valdymo punkto šaukinys yra VILNIUS CONTROL, radijo ryšio dažnis – 135,380 MHz.

7.10. Skrydžiai Sasnavos ATZ turi būti vykdomi pagal G klasės oro erdvės klasifikacijos nustatytas sąlygas ir reikalavimus (Lietuvos Respublikos oro navigacijos informacinis rinkinys / AIP ENR 1.4 skyrius).

7.11. Jeigu skrydis planuojamas Kauno aerodromo skrydžių valdymo rajone arba kitoje valdomoje oro erdvėje, orlaivio vadas turi ne vėliau kaip prieš 60 minučių iki numatyto išskridimo laiko pateikti skrydžio planą planą į Vilniaus Oro navigacijos informacijos žiniavietę tel. +370 706 94 694, +370 706 94 747, faksu +370 706 94 621, el. paštu briefing@ans.lt arba užpildyti skrydžio plano forma interneto svetainėje www.ans.lt ir gauti patvirtinimą apie jo priėmimą tel.: +370 706 94 694, +370 706 94 747.

7.12. Nustatytos formos paraiška oro erdvės rezervavimui turi būti teikiama VĮ „Oro navigacija“ Oro eismo vadybos skyriui faksu +370 706 94 579 579 arba el. paštu amc@ans.lt ne vėliau kaip prieš 45 darbo dienas iki rezervuojamosios oro erdvės nustatymo. Oro eismo vadybos skyrius turi ne vėliau kaip prieš 25 dienas informuoti paraiškos teikėją apie sprendimą rezervuoti oro erdvę. Paraiškos pateikiamos atitinkamose formose.

8 SKYRIUS. VEIKSMAI YPATINGOMIS SITUACIJOMIS

8.1. Įvykus avarijai arba ypatingam atvejui, arba incidentui ar pastebėjus šios instrukcijos pažeidimo arba nesilaikymo atvejį, kiekvienas aerodrome esantis OV, skrydžių organizavime dalyvavęs ar juos stebėjęs asmuo, privalo nedelsdamas informuoti aeroklubo viršininką arba jo įgaliotą asmenį apie įvykį. Jei būtina, informuoti vietos priešgaisrinę gelbėjimo tarnybą 112, Aeronautikos gelbėjimo koordinacinį centrą tel.: +370 706 94 587, +370 706 94 588, +370 706 94 585, mob. +370 610 46 024).

Avarinis dažnis 121.500 MHz.

8.2. Aeroklubo viršininkas arba jo įgaliotas asmuo, gavęs informaciją apie avariją, ypatingą atvejį, incidentą arba šios instrukcijos pažeidimą, privalo fiksuoti ir imtis atitinkamų priemonių:

8.2.1. skelbti aliarmą ir jei būtina, informuoti vietos priešgaisrinę gelbėjimo tarnybą 112 arba/ir Aeronautikos gelbėjimo koordinacinį centrą tel.: +370 706 94 587, +370 706 94 588, +370 706 94 585, mob. +370 610 46 024 bei savo jėgomis organizuoti gelbėjimo darbus;

8.2.2. išsiaiškinti su OV, pažeidusiu šią instrukciją, visas aplinkybes ir apie įvykį pranešti skrydžius organizavusios organizacijos vadovui ir Lietuvos transporto saugos administracijai.

9 SKYRIUS. ORO NAVIGACIJOS INFORMACIJOS TEIKIMAS

9.1. Oro navigacijos informacijos paslaugas teikia Vilniaus Oro navigacijos informacijos žiniavietė, kontaktai:

Tel.: +370 706 94 694

+370 706 94 747

Faks: +370 706 94 621

El. p.: briefing@ans.lt

